

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Grote Markt te Tienen

**Annelies De Raymaeker en Caroline Dockx
Vanessa Vander Ginst**

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Grote Markt te Tienen

**Annelies De Raymaeker en Caroline Dockx
Vanessa Vander Ginst**

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Grote Markt te Tienen
--

Initiatiefnemer:	Stad Tienen
Projectleiding:	Maarten Smeets
Erkend archeoloog:	Vanessa vander Ginst
Auteurs:	Annelies De Raymaeker, Caroline Dockx en Vanessa Vander Ginst
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	3
1.1 Beschrijvend gedeelte	3
1.1.1 Administratieve gegevens	3
1.1.2 Archeologische voorkennis	5
1.1.3 Onderzoeksopdracht	5
1.1.4 Beschrijving van de geplande werken	6
1.1.5 Werkwijze	21
1.2 Assessmentrapport	22
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	22
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	27
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	46
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	46
1.2.5 Synthese	49
Hoofdstuk 2 Het archeologisch onderzoek met proefputten en –sleuven	52
2.1 Beschrijvend gedeelte	52
2.1.1 Administratieve gegevens	52
2.1.2 Beschrijving onderzoeksopdracht	53
2.1.3 Werkwijze en strategie	54
2.2 Assesment proefputtenonderzoek en vondstmateriaal	56
2.3 Interpretatie van de archeologische site	70
2.4 Samenvatting	72
Hoofdstuk 3: Programma van Maatregelen	74
3.1 Administratieve gegevens	74
3.2 Gemotiveerd advies	74
3.3 Programma van maatregelen	75
Bibliografie	76
Bijlagen	

3.1 Administratieve gegevens

3.2 Gemotiveerd advies

Het archeologisch vooronderzoek bestond uit de aanleg van 7 proefputten van 4 op 4 m en één proefsleuf. Een proefsleuf (WP2), deze in het Heldensquare, kon nog niet worden uitgevoerd. Er

bevinden zich echter geen archeologisch waardevolle resten of sporen in de zone van het vergunningsgebied. In de putten 1 (7) en 8 (5) en in sleuf 4 (4) is de bodemopbouw grondig verstoord. In de overige putten werden enkel ophogingslagen aangetroffen die op basis van het weliswaar redelijk schaars aangetroffen schervenmateriaal in de late middeleeuwen kunnen gedateerd worden. Algemeen lijkt de natuurlijke bodem in de meer zuidelijk gelegen putten (WP 7 en 9) iets dieper te liggen. Dit lijkt logisch aangezien het terrein afhelt naar het zuiden toe.

Hoewel de concrete uitvoeringsplannen van de heraanleg van de Grote Markt nog niet gekend zijn, kan er van uitgegaan worden dat enkel met het bufferbekken en mogelijk met de waterpartij een diepere ingreep in het bodemarchief gaat gebeuren. Voor de rest betreft het groenaanleg, en een beperkte ingreep voor de aanbreng van de luifels.

In de putten die gegraven werden ter hoogte van het grote bufferbekken, de werkputten 3 (2) en 5 (1) werden geen relevante archeologische lagen of sporen aangetroffen.

In deze putten werd de natuurlijke bodem aangetroffen op respectievelijk ca. 70 tot 90 cm en 1.15m onder het maaiveld.

In WP 9 (WP8), aangelegd ter hoogte van het veel smallere bufferbekken (22,5 x 2m) op de Kalkmarkt werd een donkergrijze laag (S6) aangesneden. Deze werd echter oversneden door een zeer scherp afgelijnde, rechthoekige kuil, mogelijk de insteek van een nutsleiding. In coupe was de bodemopbouw in deze proefput 1.50 m diep bewaard met bovenaan de kasseien in een zavelbed met daaronder een mortelrijke kiezellaag, een ca. 10 cm dikke laag lichtgele zand, een ca. 30 cm dikke, grijsgroene puinrijke laag, een ca. 35 cm dikke grijze laag (S6) met baksteeninclusies en daaronder een redelijk homogene grijze laag die geleidelijk overgaat in de natuurlijke bodem. In laag S6 werden scherven aangetroffen die algemeen in de 14de-15de eeuw te dateren vallen. Het betreft echter geen zeer specifiek te dateren vondsten.

Er werden dus nergens archeologisch relevante sporen aangetroffen. Bovendien zijn de diepere verstoringen die te verwachten vallen bij de heraanleg lokaal zeer beperkt.

Op basis van deze toch verspreide en in oppervlakte geringe diepere ingrepen is weinig tot geen kenniswinst te halen. Voor de riolering zal men vernieuwen zodat ook daar de verwachte verstoring in de bodem zeer gering zal zijn.

Er wordt dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd.

De wijzingen aan het ontwerp, zoals gecommuniceerd bij meldingsdossier, hebben na overleg met alle werkgroepen, bewoners en andere adviseurs geen grondige wijzigingen met zich meegebracht die invloed kunnen hebben op huidig archeologisch onderzoek. De aanpassingen hebben geen invloed op de eindconclusie.

3.3 Programma van maatregelen

Gezien de resultaten van het proefputtenonderzoek wordt geen verder onderzoek aanbevolen. De 'vondstmeldingsplicht' zoals vermeld in artikel 5.1.4 van het onroerendergoeddecreet blijft wel van kracht.

Bibliografie

Kempeneers, P. *Thuis in Thienen*. 1999.

Smeets M. 2015: Archeo-rapport 265: Het archeologisch vooronderzoek aan de Peperstraat te Tienen, Kessel-Lo.

Smeets, M. 2016: Archeo-rapport 346: Het archeologisch vooronderzoek aan de Broekstraat te Tienen, Kessel-Lo: Studiebureau archeologie, Kessel-Lo.

Vander Ginst en Smeets (in voorbereiding)

Websites (geraadpleegd op 21-11-2016)

<https://cai.onroenderfgoed.be>

<https://geo.onroenderfgoed.be>

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

<https://www.google.be/maps>

<https://www.flickr.com/photos>

<http://tienensweleer.be>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42839>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict>

<https://beschermingen.onroenderfgoed.be>

Bijlages